

2017-09-01

JĘZYK POLSKI

klasa VII

Treści nauczania z podstawy programowej
przedmiotu

SZKOŁY BENEDYKTA

Język polski klasa VII – treści kształcenia literackiego, kulturowego i językowego

- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1)
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog (I.1.3)
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm [...], inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje (I.1.4)
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje (I.1.6)
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7)
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami [...] etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9)
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. [...] historycznoliteracki, kulturowy (I.1.11)
- interpretuje dzieła sztuki (obraz [...]) (I.2.3)
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6)
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych (I.2.7)
- rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba [...] (II.3.5, kl. IV–VI)
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem (II.1.1)
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych (II.4.3)
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni (II.4.1)
- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę (III.1.1)
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2)
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3)
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2)
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7)
- zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje (I.1.5)
- rozumie pojęcie [...] akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów (II.3.5, kl. IV–VI)
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu (II.1.7)
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych (II.4.3)
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2)
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji (IV.1)
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6.)
- interpretuje dzieła sztuki ([...] rzeźba) (I.2.3)
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6)
- wyszukuje w tekście potrzebne i cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego (II.2.1)
- dostrzega różnice między literaturą piękną a [...] publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa (I.2.4)
- odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na *-no*, *-to*, konstrukcje z *się* (II.1.3, kl. IV–VI)
- rozumie konstrukcje strony biernej i czynnej czasownika (II.1.5, kl. IV–VI)

- rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie (II.1.4)
- zna zasady [...] pisowni partykuły *nie* z różnymi częściami mowy (II.4.4)
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: [...] zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie) (II.1.12, kl. IV–VI)
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych (III.1.4)
- odróżnia przykład od argumentu (III.1.5)
- przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego (III.1.6)
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie (III.1.7)
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi (III.1.9)
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone (II.1.5)
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie (II.1.6)
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne (II.4.2)
- dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów (III.2.4)
- uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje [...]) (IV.4)
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6)
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (II.2.2)
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa, i stosuje ją w wypowiedziach (II.3.1)
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie (III.1.7)
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi (III.1.9)
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] wywiad (III.2.1)
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8)
- interpretuje dzieła sztuki ([...] fotografia) (I.2.3)
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa [...], zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście (II.2.1)
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy (II.1.3)
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] wywiad (III.2.1)

<p style="text-align: center;">TREŚCI NAUCZANIA W KLASIE VII (zawarte w kolejnych rozdziałach podręcznika NOWE SŁOWA NA START)</p>	<p style="text-align: center;">TREŚCI W ODNIESIENIU DO ZAWARTOŚCI PODSTAWY PROGRAMOWEJ</p>
<p style="text-align: center;">1. OBLICZA MIŁOŚCI</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje literackie – dramat, cechy i budowa: akt, scena, tekst główny i poboczny, monolog, dialog • neologizm, eufemizm, inwokacja • symbol i alegoria • pytanie retoryczne (powtórzenie) • ironia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1) • wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog (I.1.3) • rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm [...], inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje (I.1.4) • zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje (I.1.6)

<ul style="list-style-type: none"> • analiza i interpretacja obrazu <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samogłoski i spółgłoski (powtórzenie) • sylaba, dzielenie wyrazów (powtórzenie) • upodobnienia i uproszczenia fonetyczne • pisownia wyrazów z ą i ę <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komponowanie i redagowanie tekstu <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukanie dodatkowych tekstów zgodnych z tematyką rozdziału • krytyczna ocena zdobywanych informacji i wyrażanie opinii na podejmowany temat <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juliusz Słowacki <i>Balladyna</i> • Antoine de Saint-Exupéry <i>Mały Księżę</i> • Jan Lechoń <i>Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną</i> • Wisława Szymborska <i>Miłość od pierwszego wejrzenia</i> • tekst informacyjny, publicystyczny lub popularnonaukowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami [...] etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. [...] historycznoliteracki, kulturowy (I.1.11) • interpretuje dzieła sztuki (obraz [...]) (I.2.3) • określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6) • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych (I.2.7) • określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6) • rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba [...] (II.3.5, kl. IV–VI) • rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem (II.1.1) • wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych (II.4.3) • pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni (II.4.1) • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę (III.1.1) • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2) • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3) • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2) • rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7) • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8)
<p style="text-align: center;">2. POCHWAŁA ŻYCIA</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje literackie – liryka: cechy, odmiany liryki • gatunki literackie: fraszka, pieśń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1)

<p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akcent (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości) • pisownia zakończeń rzeczowników <i>-i, -ii, -ij</i> • pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, on, em, en</i> (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości) <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różne rodzaje opisów – sztuki, przeżyć, sytuacji (powtórzenie i uzupełnienie) <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie źródeł wykorzystanych informacji • przygotowanie informacji o twórczości Jana Kochanowskiego • systematyczne pogłębianie wiedzy <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Kochanowski fraszki: <i>Na lipę, Na dom w Czarnolesie, Na zachowanie, O doktorze Hiszpanie, Do Hanny</i> • Jan Kochanowski pieśni: <i>Pieśń XIX z Ksiąg wtórych, Pieśń II z Ksiąg wtórych</i> • Kazimierz Wierzyński <i>Zielono mam w głowie</i> • Czesław Miłosz <i>Dar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia gatunki [...] liryki [...], w tym: fraszka, pieśń [...] – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich (I.1.2) • zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje (I.1.5) • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi [...] religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9) • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze (I.1.10) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, [...] historycznoliteracki (I.1.11) • rozumie pojęcie [...] akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów (II.3.5, kl. IV–VI) • rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu (II.1.7) • wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych (II.4.3) • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2) • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3) • rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji (IV.1) • rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6.) • rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7) • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8)
<p style="text-align: center;">3. CHARAKTERY</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gatunki literackie: satyra, komedia • analiza i interpretacja rzeźby • gatunki publicystyczne: wywiad <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czasownik (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości o bezosobowych formach zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>, czasownikach dokonanych i 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1) • rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: [...] komedia [...] – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich (I.1.2) • zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje (I.1.5)

niedokonanych, stronie biernej i czynnej)

- typy imiesłowów
- imiesłowowy równoważnik zdania
- ortografia: pisownia *nie* z imiesłowami

Tworzenie wypowiedzi:

- redagowanie charakterystyki (doskonalenie techniki pisanie)
- redagowanie wywiadu

Samokształcenie:

- wskazanie źródeł wykorzystanych informacji

- przygotowanie prezentacji o bohaterze lektury

- systematyczne pogłębianie wiedzy

Lektury obowiązkowe:

- Ignacy Krasicki *Żona modna*
- Aleksander Fredro *Zemsta*
- Ernest Hemingway *Stary człowiek i morze* (fragm. lektury uzupełniającej z listy MEN)
- tekst informacyjny, publicystyczny lub popularnonaukowy

- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7)
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi [...] religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9)
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze (I.1.10)
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, [...] historycznoliteracki, kulturowy (I.1.11)
- interpretuje dzieła sztuki ([...] rzeźba) (I.2.3)
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6)
- wyszukuje w tekście potrzebne i cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego (II.2.1)
- dostrzega różnice między literaturą piękną a [...] publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa (I.2.4)
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych (I.2.7)
- odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na *-no*, *-to*, konstrukcje z *się* (II.1.3, kl. IV–VI)
- rozumie konstrukcje strony biernej i czynnej czasownika (II.1.5, kl. IV–VI)
- rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie (II.1.4)
- zna zasady [...] pisowni partykuły *nie* z różnymi częściami mowy (II.4.4)
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2)
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3)
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] wywiad (III.2.1)
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji (IV.1)
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6.)
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7)

<p style="text-align: center;">4. OJCZYZNA</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje literackie – epika: cechy, świat przedstawiony, narrator, fabuła • gatunki literackie: nowela (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości) <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdanie złożone (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości), typy zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie • przecinek w wypowiedzeniu złożonym <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź argumentacyjna <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zebranie informacji o historii regionu • systematyczne pogłębianie wiedzy • krytyczna ocena zdobywanych informacji i wyrażanie opinii na podejmowany temat <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordoña</i> • Adam Mickiewicz <i>Śmierć Pułkownika</i> • Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i> • Cyprian Norwid <i>Moja piosnka II</i> • Tadeusz Różewicz <i>Oblicze ojczyzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8) <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika [...]; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1) • rozróżnia gatunki epiki [...] – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich (I.1.2) • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi [...], etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9) • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze (I.1.10) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy (I.1.11) • rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: [...] zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie) (II.1.12, kl. IV–VI) • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę (III.1.1) • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2) • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3) • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych (III.1.4) • odróżnia przykład od argumentu (III.1.5) • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego (III.1.6) • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie (III.1.7) • rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi (III.1.9) • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2) • uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie (IV.3) • rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7) • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8)
--	---

<p style="text-align: center;">5. WYOBRAŹNIA</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gatunki literackie: sonet, ballada • analiza i interpretacja grafiki <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzenie wielokrotnie złożone • mowa zależna i niezależna • zasady cytowania cudzych tekstów • stosowanie przecinka w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozprawka <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie źródeł wykorzystanych informacji • przygotowanie prezentacji o wybranej lekturze • współpraca z zespołem projektowym • przedstawienie rezultatów swojej pracy <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz <i>Świtezianka</i> • Adam Mickiewicz <i>Stopy akermalskie</i> • Bolesław Leśmian <i>Dusiołek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: [...] liryka [...]; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1) • rozróżnia gatunki epiki, dramatu i liryki, w tym: [...] sonet, ballada [...] – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich (I.1.2) • zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje (I.1.5) • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi [...] religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9) • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze (I.1.10) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy (I.1.11) • interpretuje dzieła sztuki ([...] grafika [...]) (I.2.3) • określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6) • rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone (II.1.5) • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie (II.1.6) • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne (II.4.2) • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę (III.1.1) • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi (III.1.2) • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) (III.1.3) • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych (III.1.4) • odróżnia przykład od argumentu (III.1.5) • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego (III.1.6) • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie (III.1.7) • dokonuje interpretacji głosowej czytanych i
---	---

	<p>wyglaszanych tekstów (III.2.4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji (IV.1) • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2) • uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje [...]) (IV.4) • rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6)
<p style="text-align: center;">6. DOBRO I ZŁO</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gatunki literackie: opowiadanie (powtórzenie) <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i budowa słowotwórcza wyrazów • rodzina wyrazów – wyraz podstawowy i wyrazy pochodne • pisownia kłopotliwych przyrostków i przedrostków w wyrazach złożonych <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposoby prowadzenia dyskusji • redagowanie wywiadu <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie rezultatów swojej pracy • krytyczna ocena zdobywanych informacji i wyrażanie opinii na podejmowany temat <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charles Dickens <i>Opowieść wigilijna</i> • Adam Mickiewicz <i>Dziady cz. II</i> • Jan Twardowski <i>Podziękowanie</i> • Henryk Sienkiewicz <i>Krzyżacy</i> (fragm. lektury uzupełniającej z listy MEN) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika [...]; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju (I.1.1) • rozróżnia gatunki epiki [...] – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich (I.1.2) • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji (I.1.7) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami [...] etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji (I.1.9) • wykorzystuje w interpretacji elementy wiedzy o historii i kulturze (I.1.10) • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny (I.1.11) • rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów • w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (II.2.2) • rozumie, na czym polega grzeczność językowa, i stosuje ją w wypowiedziach (II.3.1) • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę (III.1.1) • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi (III.1.2) • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie (III.1.7) • rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi (III.1.9) • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] wywiad (III.2.1) • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2) • rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy (IV.6)

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8) tekstów literackich
<p style="text-align: center;">7. NADZIEJA</p> <p>Kształcenie literackie i kulturowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza i interpretacja fotografii <p>Kształcenie językowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skróty i skrótowce • wyrazy złożone • ortografia: pisownia przymiotników złożonych <p>Tworzenie wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja • wywiad <p>Samokształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie prezentacji na zadany temat (prowadzenie lekcji) • przedstawienie rezultatów swojej pracy • krytyczna ocena zdobywanych informacji i wyrażanie opinii na podejmowany temat <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Liebert <i>Nadzieja</i> • Czesław Miłosz <i>Nadzieja</i> • Jan Paweł II <i>Przekroczyć próg nadziei</i> (fragm. lektury uzupełniającej z listy MEN) • tekst informacyjny, publicystyczny lub popularnonaukowy 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki ([...] fotografia) (I.2.3) • określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury (I.2.6) • dostrzega różnicowanie słownictwa [...], zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście (II.2.1) • zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy (II.1.3) • gromadzi i porządkuje materiał potrzebny do tworzenia wypowiedzi (III.1.1) • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] wywiad (III.2.1) • dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów (III.2.4) • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania (IV.2) • rozwija nawyki systematycznego uczenia się (IV.7) • rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii (IV.8)